GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 13. Joi 17 (29) Ianuariu 1885.

Românii, Tronulŭ și opiniunea publică.

XII.

Amŭ ḑisŭ, că Tronulŭ dorindŭ a se împăcá cu unii, nu putea sĕ aibă intențiunea de a loví în ceilalțĭ, voindŭ a face dreptate Maghiarilorŭ nu se putea gândí a retrage scutulŭ sĕu drepturilorŭ celorlalte naționalități din acestŭ statŭ.

Enunciările, rescriptele și mesagele regescĭ, din acelŭ periodŭ, de când s'au inauguratŭ marile schimbărĭ interióre, sunt marture viue ale părintescilorŭ intențiunĭ, de carĭ este condusŭ Suveranulŭ nostru și față cu supușii sĕi nemaghiarĭ și esprimă dorința și voința apriata a Corónei de a nu li sĕ vătĕmá drepturile, ear mai alesŭ de a li se garantá libera folosire și desvoltare a limbei lorŭ materne.

Factorii legislațiunei ungurescĭ au datŭ Tronului cele mai solemnele asigurărĭ în privința acésta, au primitŭ articululŭ de lege 44 din 1868 „despre egala îndreptățire a naționalitățilorŭ,“ și legile prin carĭ s'a întăritŭ din nou autonomia bisericéscă și scolară a Nemaghiarilorŭ. După terminarea acestei opere de „împăcare,“ cum se ḑicea p'atuncĭ, Suveranulŭ a pronunțatŭ în mesagiulŭ sĕu din érna anului 1868 ponderósele cuvinte că *„statulŭ va asigurá ficcărui cetățénŭ libertatea și desvoltarea limbei sale materne în modŭ egalŭ“* și pe basa acestei convingerĭ sperá, că credincioșii sĕi nemaghiarĭ vorŭ aflá *„deplina lorŭ liniștire.“*

Tronulŭ mai era ținutŭ în idea, că totŭ ce s'a petrecutŭ până aicĭ, s'a petrecutŭ în „frățéscă înțelegere,“ cu representanții popórelorŭ nemaghiare. Nu-i era cunoscută marea nemulțumire, ce domnea în sînulŭ lorŭ și mai vêrtosŭ în sînulŭ națiunei române, care în Transilvania încă din tómna anului 1865 a fostŭ eschisă dela orice representare legală, fiindŭ astfelŭ împedecată în esercitarea drepturilorŭ sale constituționale. Totŭ ce i s'a spusŭ Suveranului despre plângerile nóstre a fostŭ, că esistŭ câțĭva malcotențĭ în Ardélŭ, carĭ rĕmnescŭ la posturĭ grase și câțĭ-va turburătorĭ, carĭ agitéză în contra statului și a tronului.

Periodulŭ acesta, numitŭ alŭ „împăciuirei“, a duratŭ dela 1868 până la 1875, când a venitŭ la cârmă cabinetulŭ Tisza, care dela începutŭ s'a străduitŭ a-șĭ face popularitate la Maghiarĭ prin aceea, că a declaratŭ rĕsboiu pe față naționalitățilorŭ nemaghiare, carĭ erau ḑi de ḑi mai nemulțămite cu resultatele reale ale „împăciuirei.“

Cu venirea la putere a ministrului Tisza s'a terminatŭ prima fasă a politicei maghiare, care avé înscrisă pe drapelŭ conciliarea naționalităților, și s'a inauguratŭ politica de maghiarisare violentă.

Primele consecințe ale acestei fatale politice s'au vĕḑutŭ la anulŭ 1879, când s'a pusŭ în lucrare forțata introducere a limbei maghiare în scólele poporale ale Nemaghiarilorŭ.

Singurulŭ Maghiarŭ, care s'a opusŭ în dieta din Peșta acestei mĕsurĭ violente, distinsulŭ deputatŭ Ludovicŭ Mocsary, a ḑisŭ în ședința dela 30 Aprile 1869:

„Acésta acțiune, onorată cameră, nu însemnéză altceva, decâtŭ că *voimŭ sĕ-o rupemŭ* cu acea politică, ce a adoptat'o națiunea maghiară în cestiunea naționalităților pe timpulŭ sistemului absolutisticŭ și alŭ provisoriului, când în acéstă patriă ajunsesemŭ la o împăciuire generală între naționalitățĭ; că voimŭ sĕ-o rupemŭ cu politica, ce a afiatŭ espressiune în legea naționalitățilorŭ din 1868“...

„'Mi permitŭ a întrebá décă acésta este oportunŭ pentru noi? Cum va fi cealaltă politică, pe care dorițĭ sĕ-o adoptațĭ în loculŭ acesteia, mărturisescŭ că nu sciu. Când e vorba de acésta afacere audŭ, ce e dreptŭ, esclamațiunĭ fórte patriotice, audŭ esprimându-se nisce sêmțeminte, de carĭ fără îndoiélă e plină inima fiecărui Maghiarŭ, audŭ nisce frase ce sună fórte frumosŭ la urechiă, audŭ că tótă acésta afacere nu este decâtŭ realisarea ideei de statŭ; dér nu sciu *până unde vorŭ merge aceia*, carĭ vreau sĕ-o rupă cu politica urmată până acum.“

Peste puținŭ se împlinescŭ șése anĭ de ḑile, de când s'au pronunțatŭ aceste cuvinte în dieta ungară. Astăḑĭ nu mai póte fi nimenĭ în dubiŭ *până unde* vorŭ sĕ mérga cei ce au inauguratŭ atuncĭ politica maghiarisărei forțate.

Sub devisa „ideei de statŭ“ și a „lățirei limbei maghiare“ se comitŭ ḑilnicŭ cele mai crude acte de violență în contra naționalitățilorŭ nemaghiare și mai alesŭ în contra nóstră, a Românilorŭ. In țéră, în comitate, în comune, în administrația politică și în justiția, în scóle și la universitățĭ pretutindenĭ se calcă în picióre libertatea poporului nostru.

In numele aceluiașĭ statŭ, despre care a declaratŭ Tronulŭ serbătoresce că va asigurá libertatea limbei nóstre materne, este aḑĭ prigonită acésta limbă și cutezarea adversarilorŭ noștri merge până a ne luá în nume de rĕu și a ne mustrá, că ne folosimŭ de ea în comerciulŭ ḑilnicŭ de pe strade, și în petrecerile nóstre sociale. Legea de naționalitate a fostŭ și a rĕmasŭ literă mórtă. Limba maghiară se întroduce cu forța prin comune. Țéra geme de amploiațĭ, carĭ nu cunoscŭ limba țĕranului. Astfeliu poporulŭ nostru este lipsitŭ de orice scutŭ, elŭ nu se póte apĕrá înaintea legei, nu înaintea tribunalelorŭ și a oficielorŭ publice, este judecatŭ și condamnatŭ într'o limbă, pe care n'o înțelege.... In viața publică și în afacerile publice nu mai este admisă altă limbă decâtŭ cea maghiară. Funcționarii străinĭ, adușĭ în Ardélŭ mare parte de pe pustele Ungariei, de pe la Dobriținŭ și Seghedinŭ, nu cunoscŭ nĕcazurile și relațiunile nóstre sociale și economice și fiindcă nu ne pricepŭ ne și urăscŭ și ne persecută pe tótă linia.

Trebue sĕ vedemŭ cu ochii cum sub administrația de aḑĭ bietului nostru țĕranŭ, lipsitŭ de totŭ scutulŭ și ne mai putêndŭ suportá gréua povară a dărilorŭ, i se pune moșióra la tobă; trebue sĕ vedemŭ cum nisce speculanțĭ lacomĭ și nemiloșĭ, aliațĭ de ordinarŭ cu esecutorii de dare, îi cumpĕră casa și pămênturile pentr'unŭ prețŭ de nimicŭ, de-lŭ lasă încă datorŭ și cum ilŭ despóiă în modŭ sistematicŭ de patrimoniulŭ strămoșescŭ; trebue sĕ vedemŭ cum poporulŭ desperatŭ și lipsitŭ de avere și de mijlócele traiului își iea straița și bêta, ce i-au mai rĕmasŭ, și-o plécă p'aci încolo peste granița în lumea largă. Astfeliu numai într'unŭ singurŭ comitatŭ, alŭ Albei inferióre, au fostŭ deposedate în anii din urmă sute de familii române.

Tóte aceste suntŭ fapte destulŭ de bine cunoscute și fórte durerosŭ sîmțite în țéra întrégă. Noi Românii, suntemŭ condamnațĭ de sórte a suferí mai multŭ ca orĭ și care altŭ poporŭ din monarchiă în urma lorŭ și cu tóte astea totŭ noi suntemŭ acusațĭ, denunciațĭ și defăimațĭ în totŭ chipulŭ. Forța brutală caută totdéuna unŭ pretextŭ spre a-șĭ legitimá faptele. „Forța — ḑise anii trecuțĭ unŭ publicistŭ germanŭ cu privire la Ungaria — sevêrșesce sub masca constituționalismului aceleașĭ fapte, pe carĭ le-a sevêrșitŭ sub zodiaculŭ absolutismului. Ba formele constituționale ușuréză confiscarea libertății publice.“

Și óre după tóte câte s'au petrecutŭ și se petrecŭ în acestŭ statŭ mai póte fi îndoiélă despre aceea, că libertatea poporului românŭ este confiscată, atuncĭ când acestŭ poporŭ, prin lege și de faptŭ, este eliminatŭ din cadrulŭ constituțiunei, este împiedecatŭ de a lua parte în modŭ cuvenitŭ la viața constituțională?

Noi Românii, pățițĭ cum suntemŭ, amŭ prevĕḑutŭ până unde vorŭ merge guvernanții și politicii, carĭ ne-au secvestratŭ până și dreptulŭ electoralŭ, de aceea amŭ protestatŭ mai dinainte în contra încălcărilorŭ drepturilorŭ nóstre.

Nenumĕrate persecuțiunĭ, maltratărĭ și defaimărĭ amŭ avutŭ și avemŭ sĕ suferimŭ din causa acésta, dér celŭ mai mare rĕu, cea mai mare nenorocire este fără îndoiélă acea împrejurare, că Suveranulŭ nu cunósce starea nóstră adevĕrată, că suferințele și plângerile nóstre n'au ajunsŭ încă până la urechile Maiestății Sale.

Cine sĕ comunice Suveranului aceste suferințe și plângerĭ décă nu noi înșine? Cine sĕ pledeze pentru causa nóstră dréptă înaintea Tronului, décă nu noi înșine? Cine sĕ asigure pe monarchŭ despre nestrămutata credință și lealitate a poporului românŭ décă nu noi înșine?

Maiestatea Sa a binevoitŭ a adresá unuia din prelații noștri astă-véră întrebarea, că ce voiescŭ Românii cu pasivitatea lorŭ? Capulŭ statului a documentatŭ prin acésta, că nu este informatŭ despre starea adevĕrată a Românilorŭ din Transilvania și despre adevĕratele motive și scopurĭ ale opozițiunei, ce suntemŭ constrînșĭ de a-o face guvernului sĕu.

Suntemŭ datorĭ consciinței nóstre de bunĭ și lealĭ cetățenĭ, suntemŭ datorĭ credinței nóstre către Tronŭ, despre care fiii națiunei române au datŭ probe tarĭ și neresturnabile pe câmpurile de bătaie, suntemŭ datorĭ în fine sêmțului de propriă conservare, ca sĕ împărtășimŭ Domnitorului nostru adevĕratele cause ale nemulțumirei nóstre.

In statele constituționale esistă maxima că Regele domnesce, nu guvernéză. Ea indică de-o parte responsabilitatea miniștrilorŭ, ear de altă parte arată, că Domnitorulŭ stă mai pre susŭ de agitațiunile dintre partide, că inviolabilitatea și majestatea sa constitue forulŭ celŭ mai înaltŭ de imparțialitate în organismulŭ statului, care, décă se ivesce vr'unŭ periculŭ în desvoltarea acestui organismŭ, póte sĕ-lŭ oprescă prin mijlóce legale.

In starea amenințată, în care ne aflămŭ, respinșĭ și prigonițĭ pe tóte terenele vieței publice, mereu insultațĭ chiar pentru sêmțemintele nóstre, pentru limbă și naționalitate, lipsițĭ de mijloculŭ de a ne representá și apĕrá cu óre care succesŭ interesele naționale, culturale și economice, nu ni-a mai rĕmasŭ altă cale spre a aduce la cunoscința Tronului durerile și gravaminele nóstre, decâtŭ calea petițiunei la Coróna.

Sĕ păşimŭ pe acésta cale cu tótă resoluţiunea unorŭ cetăţenĭ conscii de a lorŭ sântă datoriă cătră Tronŭ şi patriă.

Sĕ pregătimŭ marea petiţiune la Corónă!

In véculŭ trecutŭ iobagiului îĭ era interḑisŭ de a se plâuge în contra domnului sĕu pămêntescŭ. Astăḑĭ orĭ şi care cetăţénŭ are dreptulŭ de a petiţiuná la Capulŭ statului.

Sĕ ne folosimŭ cu toţii de acestŭ dreptŭ constituţionalŭ, ca sĕ luminămŭ pe Suveranŭ asupra situaţiunei nóstre şi a motivelorŭ atitudinei nóstre politice; sĕ-i dovedimŭ că aceia mintŭ, carĭ îi spunŭ, că Românii suntŭ mulţămiţĭ şi că oposiţiunea ce-o facŭ este îndreptată în contra Corónei, ér nu în contra guvernului; sĕ arătămŭ Măiestăţii Sale, că libertatea şi desvoltarea limbei nóstre materne, despre a căreia respectare ni-a asiguratŭ din înălţimea Tronului, este aḑĭ călcată în picióre şi că nicĭ una din promisiunile, ce ni s'au făcutŭ în prea înaltele rescripte regescĭ dela 1865 încóce, nu s'a împlinitŭ.

Românii ţĕrenĭ din comitate, prigoniţĭ pentru că se folosescŭ de limba lorŭ maternă şi respinşĭ pe tótă linia de cătră puterea publică, ne întrébă în desperaţiunea lorŭ décă mai esistă aḑĭ vr'unŭ forŭ, unde sĕ se pótă tângui Românulŭ apăsatŭ?

Acestorŭ nenorociţĭ fraţĭ le rĕspundemŭ: Esistă în acestŭ statŭ unŭ forŭ mai înaltŭ decâtŭ tóte, care este înălţatŭ peste certele înverşunate dintre partide, naţionalităţĭ şi confessiunĭ şi care are sânta chiămare de a face sĕ înceteze unŭ rĕu, o prigonire, care turbură liniştea cetăţenilorŭ şi ameninţă binele publicŭ şi basele de dreptŭ în acestŭ statŭ.

Acestŭ forŭ este Coróna. Cei ce nu mai află nicăirĭ ascultare şi dreptate suntemŭ sigurĭ, că o vorŭ aflá la Suveranulŭ nostru, care ni-a datŭ atâtea doveḑĭ de bunăvoinţă de când şéde pe tronulŭ glorioşilorŭ sĕi antecesorĭ.

Este o convingere nu numai a nóstră ci şi a celorŭ mai de frunte bărbaţĭ ai noştri şi a tuturorŭ Românilorŭ înţelegătorĭ, că în gravele şi multŭ ameninţătórele împrejurărĭ de astăḑĭ, datoria nóstră de cetăţenĭ lealĭ şi supuşĭ credincioşĭ reclamă ca sĕ luminămŭ Tronulŭ asupra tristei nóstre stărĭ. Trebue sĕ facemŭ acésta şi de aceea, ca tăcerea nóstră sĕ nu fie interpretată cumva ca o confirmare a acusărilorŭ şi defăimărilorŭ, ce vedemŭ că ni se facŭ mereu în detrimentulŭ causei nóstre sânte.

Folosindu-ne de dreptulŭ de a petiţiuná la Capulŭ statului, în scrisŭ şi prin graiu viu, noi nu vomŭ vătămá libertatea nimĕnuia dintre concetăţenii noştri, nu vomŭ pledá contra nicĭ unuia dintre popórele conlocuitóre, cĭ vomŭ pledá numai pentru causa nóstră, pentru libertatea şi desvoltarea limbei nóstre materne şi vomŭ supune la judecata forului celui mai înaltŭ fărădelegile, ce le comite guvernulŭ şi organele sale în contra nóstră.

Cu modulŭ acesta sperămŭ, că vomŭ risipí tóte îngrijirile Capului statului în privinţa atitudinei nóstre politice şi totodată vomŭ luminá şi opiniunea publică din întru şi din afară despre aceea, că poporulŭ românŭ este unŭ elementŭ de ordine, care cu dreptŭ pretinde sĕ i-se dea şi lui, ca orĭ şi cărui poporŭ setosŭ de cultură, possibilitatea de a trăí şi de a se desvoltá liberŭ în acestŭ statŭ spre binele omenirei şi spre mărirea véculuî civilisatŭ de astăḑĭ!

CRONICA POLITICĂ.

Maioritatea comisiunei alese de dieta croată pentru facerea unui nou regulamentŭ are de gândŭ se propună modificarĭ esenţiale şi sĕ restrêngă imunitatea deputaţilorŭ. Maioritatea se gândesce asupra mijlócelorŭ, prin care sĕ isgonéscă din dietă clevetirile, atacurile la onóre, înalta trădare şi lesa-maiestate. Afară de acésta, procedura de verificare se va pune pe acelaşĭ piciorŭ cu cea din dieta ungară, pentru ca sĕ se împedece scene ca cele ivite cu ocasiunea desbaterii verificărilorŭ. In fine se va modificá şi modulŭ de a se face interpelărĭ. Puterea discreţionară ce o are preşedintele asupra cloturei şi eschiderii va rĕmâné aceeaşĭ şi în noulŭ regulamentŭ. Tisza póte fi recunoscĕtorŭ partidei unguresci din dieta croată; lucrurile mergŭ strună, după dorinţa şi voinţa prim-ministrului ungurescŭ.

*

»Agenţia Stefani« aduce scirea, că Italia s'a pronunţatŭ asupra propoşiţiunilorŭ anglo-francese pentru regularea cestiunii egiptene financiare. Ministrulŭ de esterne italianŭ Mancini a predatŭ nota ambasadorului francesŭ Decrais în 23 Ianuariu. Cabinetulŭ din Roma consimte cu emisiunea unui împrumutŭ cu $3^1/_2$ percente în sumă de 9 milióne punţĭ sterlingĭ, cu care sĕ'şĭ acopere trebuinţele administraţiunii egiptene şi spre a se plăti pagubele, care s'au causatŭ cu ocasiunea bombardării Alesandriei de flota englesă. Se declară gata pe lângă aprobaţiunea parlamentului, de a participa cu celelalte guverne la o colectivă garanţiă pentru împrumutŭ, care sĕ se bucure mai multŭ de o preferinţă decâtŭ tóte celelalte sarcinĭ ale bugetului egiptenŭ. Primesce mai departe ca şi asupra străinilorŭ sĕ se pună în Egiptŭ contribuţiune şi nu face nicĭ o obiecţiune cu privire la sacrificiile ce le vorŭ pretinde dela creditorii Egiptului, dar se pronunţă, ca sĕ se impună o contribuţiune transitoriă decâtŭ sĕ se reducă dobênḑile. Guvernulŭ italianŭ se declară gata, a participa la o anchetă internaţională, decumva vorŭ afla-o tóte puterile neapĕratŭ trebuinciósă. De cumva n'ar esistá unanimitate, acésta sĕ nu împedece de a se esecutá alte puncte despre care esistă o înţelegere, până când se va afla unŭ mijlocŭ, spre a esamina situaţiunea financiară. In urmă guvernulŭ italianŭ îşĭ esprimă mulţumirea, că se pune la cale o înţelegere internaţională asupra libertăţii navigaţiunii pe canalulŭ de Suez.

*

»Nordd. Allg. Ztg.« a primitŭ prin »Oficiulŭ Reuter« o telegramă din Turin, în care se spune, că Anglia şi Italia arŭ fi încheiatŭ unŭ tractatŭ, care dă Italiei teritoriulŭ dintre Massaua şi Obok, la Marea roşiă, şi'i asigură sprijinulŭ Angliei, în casŭ când Italia ar ocupa Tripolisulŭ. Mai departe Anglia favoriséză întemeiarea unei colonii italiane în Africa vestică. Din contră Italia va da Angliei sprijinulŭ sĕu moralŭ în Egiptŭ, pentru ca sĕ creeze Angliei o poşiţiune preponderantă în valea Nilului. Ḑiarulŭ lui Bismarck nu face nicĭ o observare la acéstă telegramă, ceea ce face pe unele ḑiare sĕ credă, că cele comunicate de ea suntŭ adevĕrate.

*

Turcia a protestatŭ contra intenţiunilorŭ Italiei de a ocupa mai multe puncte pe ţĕrmurii mărei Roşii. Protestulŭ e atâtŭ de energicŭ, încâtŭ guvernulŭ italianŭ s'a simţitŭ îndemnatŭ a se pregăti pentru orĭ-ce eventualitate. Dacă Póría va stăruí în hotărîrea de a ocupa tóte porturile de pe ţĕrmurii mărei Roşii, Italia se va împotriví, dacă va fi de lipsă, chiar cu armele. Amiralulŭ Bertelli, care va pleca peste câte-va séptĕmânĭ cu nouĕ trupe spre marea Ionică, va tăia drumulŭ spre marea Roşiă corăbiilorŭ turcescĭ de transportŭ. Dacă Turcia va ameninţa cu represalii, Italia va profita de ocasiune pentru a ocupá Tripolisulŭ cu unŭ corpŭ de armată. Flota italiană va fi gata de plecare peste optspreḑece ḑile; ea se compune din unspreḑece vase cuirasate.

Din dieta Ungariei.

In şedinţa dela 24 Ianuariu se continuă desbaterea bugetului cultelorŭ şi instrucţiunei.

Carl Neissidler pune mare pondŭ pe scólele industriale şi comerciale. Combate pe Zimandi şi pe alţii, carĭ vréu sĕ turbure pacea dintre confesiunĭ. Pomenesce de desele falimente, defraudărĭ şi sinuciderĭ; causa acestorŭ rele e réua educatiune poporală. Ómenii suntŭ dedaţĭ sĕ cheltuéscă mai multŭ decâtŭ câştigă. Elŭ primesce bugetulŭ, fiindcă vede, că Trefort îşĭ dă tóte silinţele ca sĕ întăréscă virtuţile cetăţenescĭ.

Akos Ugron găsesce că nu e dreptŭ, ca unii profesorĭ de universitate sĕ trăiască mai uşorŭ, ér alţii abia sĕ-şĭ târască ḑilele. Rĕulŭ trebue remediatŭ. Vorbindŭ despre cestiunea autonomiei bisericei catolice, ḑice că e uşorŭ pentru ministrulŭ preşedinte sĕ polemiseze, deórece elŭ aparţine unei confesiunĭ autonome. Oratorulŭ primesce propunerile lui Iranyi şi Daniel Ugron.

Emerich Bende este pentru autonomia bisericei, dar sub anumite condiţiunĭ. O pedecă esenţială a resolvării cestiunii autonomiei bisericescĭ zace în aceea, că biserica catolică din Ungaria stă sub supremulŭ patronatŭ alŭ regelui apostolicŭ. Intrunirea drepturilorŭ de suveranitate şi a supremului patronatŭ într'o persónă a îngreuiatŭ organisarea bisericii, mai alesŭ în urma înprejurării, că Ungaria are regimŭ parlamentarŭ cu guvernŭ responsabilŭ (pentru Ungurĭ. — Red.) Cestiunea autonomiei trebue multŭ rumegată şi dea Dumneḑeu sĕ se realiseze spre binele bisericii şi patriei.

Comitele Albert Apponyi aprobéză ideia esprimată în propunerea lui Ugron, d'a se organisá autonomia catolicilorŭ, şi votéză pentru ea. Elŭ preciséză graniţele principiare: una e de natură bisericéscă, cealaltă de natură politică. Organisarea autonomiei sĕ nu aducă nicĭ o revoluţiune în organismulŭ bisericei, sĕ nu se ciocnéscă cu organisarea hierarchică. A doua graniţă constă în dreptulŭ de patronatŭ, ce trebue menţinutŭ, alŭ regelui apostolicŭ alŭ Ungariei. Oratorulŭ are consciinţa linistită, că nimenea nu ţintesce sĕ se confisce acestŭ dreptŭ. Elŭ, deşi e contrarŭ politicŭ alŭ ministrului preşedinte, se unesce cu părerile acestuia referitóre la educaţiunea morală-religiósă. Propunerea lui Ugron o primesce, dér pe a lui Iranyi o respinge, guvernulŭ însĕ sĕ caute a nu se mai vătăma libertatea religiósă şi a consciinţii.

Gustav Degen nu găsesce dreaptă împutarea ce se face guvernului că din bugetulŭ de 320 milióne, numai 6 milióne se cheltuescŭ pentru culte şi instrucţiune. In realitate cheltuelile sunt de 15—30 milióne, căcĭ trebuescŭ socotite şi fondurile, fundaţiunile etc. In desbaterea generală asupra bugetului cultelorŭ şi instrucţiunii sĕ se vorbéscă despre aceea, că óre ministrulŭ resólvă séu nu în modŭ norocosŭ problemele culturale ale ţĕrii? Oratorulŭ rĕspunde că da. La fiecare cestiune scolară importantă (din punctŭ de vedere ungurescŭ. — Red.), ministrulŭ a datŭ de greutăţĭ şi pedecĭ confesionale, şi cu tóte astea legea scólelorŭ medii şi regularea academiilorŭ de dreptŭ le-a esecutatŭ după lege. Ce privesce autonomia bisericii catolice, trebue mai ântêiu aplanată calea şi poporaţiunea catolică sĕ fie mai ântêiu matură pentru acésta. Primesce bugetulŭ.

August Pulssky primesce propunerea lui Iranyi, care cere libertatea religiósă deplină. Propunerea lui Ugron o respinge. Sunt de făcutŭ alte reforme mai importante. Primesce bugetulŭ.

Otto Herman, rĕspunḑêndŭ lui Pulssky, care l'a atacatŭ, ḑice că »Pulssky este o lingură pentru tóte supele.«

Anton Zichy vorbesce în contra propunerii lui Ugron, nu din principiu, ci din motive de oportunitate.

Ministrulŭ Tisza ḑice, că comitele Apponyi nu l'a înţelesŭ bine în şedinţa trecută. Elŭ n'a ḑisŭ că cestiunea autonomiei atuncĭ se va resolvá, când cele 8 milióne de catolicĭ vorŭ fi de unŭ gândŭ, deórece aşa ceva nu e cu putinţă pe nicĭ unŭ tĕrêmŭ. Dar a ḑisŭ ca ideile sĕ fie într'atâta lămurite, ca guvernulŭ şi legislativa sĕ scie, cum sĕ satisfacă maiorităţii, celorŭ mai de-aprópe interesaţĭ.

Daniel Iranyi polemiséză în contra lui Zzilinsski, care confundă cu intenţiune pe Nazarenĭ cu Baptiştĭ. Că acestia refusă a serví în armată, e falsŭ; oratorulŭ numesce pe mai mulţĭ Baptiştĭ, carĭ suntŭ ostaşĭ. Recomandă din nou propunerea sa spre primire.

Gabriel Ugron îşĭ susţine propunerea. In Ardélŭ, ḑice elŭ, esistă autonomia şi totuşĭ statulŭ n'a venitŭ în colisiune cu ea. E scandalosŭ, că ministrulŭ ţine închísŭ elaboratulŭ congresului din 1870 şi nu-i cunósce cuprinsulŭ.

Ministrulŭ Trefort: Cu tóte astea, îlŭ cunoscŭ

Gabriel Ugron: Ei bine, dacă ministrulŭ se interesézâ atâtŭ de puţinŭ de afacerile bisericescĭ, atuncĭ n'are dreptulŭ d'a-le conduce.

Ministrulŭ Trefort rĕspunde lui Ugron. Nu se sperió de ameninţările lui. Autonomia din Ardélŭ e numai o umbră, şi decĭ cestiunea autonomiei nu după acésta are sĕ se resolve. In principiu nu e nicĭ elŭ în contra autonomiei catolice, dér trebue mai ântêiu lămurită cestiunea fondurilorŭ şi fundaţiunilorŭ. Trebue ajutatŭ şi clerulŭ de josŭ, şi în acéstă privinţă va aduce unŭ proiectŭ de lege, dér sĕ nu se pună guvernului terminŭ, ci sĕ se lase la buna lui chibzuélă. Biserica catolică se bucură de cea mai mare libertate. Elŭ respinge propunerea lui Ugron. Rĕspunḑêndŭ lui Otto Hermann, care a ḑisŭ că ministrulŭ este multilateralŭ, ḑice că aşa cere resortulŭ sĕu. De asemenea la împutarea ce i-a făcut-o acelaşĭ deputatŭ că se învaţă puţină geografiă, Trefort rĕspunde, că cunoscinţele geografice în Ungaria suntŭ póte mai lăţite ca în alte ţĕrĭ. (Cetitorii noştri sĕ nu creḑă că Trefort a vrutŭ sĕ vorbéscă de cunoşcinţe generale geografice, ci de a le globul i ungurescŭ, căcĭ altfelŭ trebuia sĕ-i crepe obrazulŭ de ruşine esprimândŭ aşa ceva. Şi avemŭ destule doveḑĭ, noi ca ḑiarişti, că nicĭ geografia Ungariei nu o sciu cum se cuvine funcţionarii. — Red.) Elŭ ar dori ca serbarea milenarului ce se apropiă sĕ găséscă gata edificiulŭ parlamentarŭ şi totŭ atuncĭ sĕ se înaugureze unŭ institutŭ după modelulŭ Teresianului. Rógă camera sĕ nu priméscă nicĭ propunerea lui Iranyi, nicĭ p'a lui Ugron.

Bugetulŭ se primesce în generalŭ şi propunerile se respingŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ va da Sâmbătă în 19 (31) Ianuariu unŭ balŭ în sala Redutei din cetate. Venitulŭ balului e destinatŭ pentru fondulŭ »Reuniunei,« care îngrijesce de instrucţiunea şi de educaţiunea fetiţelorŭ sĕrace. Inceputulŭ la 8 óre séra. Bilete de întrare atâtŭ josŭ, câtŭ şi pe galeriă cu 1 fl 50 cr. de persónă se potŭ procura dela d-nii M. şi L. Laszlo, fraţii Simay, librăria N. Ciurcu, I. Duşoiu şi séra la casă. Bilete de întrare se vorŭ da numai la presentarea învitărei. Ofertele mărinimóse se trimitŭ d-lui comerciantŭ G. B. Popp şi se vorŭ chitá pe cale ḍiaristică.

—0—

In 24 Ianuariu n. a fostŭ promovatŭ la gradulŭ de doctorŭ în teologiă la universitatea din Budepeşta D. Iuliu Simonŭ, teologŭ absolutŭ alŭ diecesei Gherlei. Dênsulŭ e primulŭ doctorŭ românŭ de teologiă promovatŭ la universitatea din Budapeşta. Disertaţia pentru doctoratŭ a fostŭ: „Primatus in Ecclesia orientali.“

—0—

Corulŭ vocalŭ din Lipova aranjéză concertŭ şi petrecere cu jocŭ Sâmbătă în 19 (31) Ianuariu în ospătăria la »Archiducele Iosifŭ.« Preţulŭ de întrare de persónă loculŭ I. 1 fl., loculŭ II. 80 cr., loculŭ III. 60 cr., partere 40 cr. v. a. Venitulŭ e destinatŭ pentru fondulŭ corului vocalŭ.

Programulŭ concertului: 1) »Stelele«, romanţă de V. Alesandrescu, musică de A. Flechtenmacher, corŭ mixtŭ. 2) »Riscogel“, baladă poporală de A. Marienescu, declamată de d-şóra Elena Bogoiu. 3) „Marşŭ« de Kral, musica instrumentală, executatŭ de elevii scólei de musică, sub conducerea d-lui Ledvinka. 4) »Hora Sinaia« de G. Ventura, musică de C. Porumbescu, corŭ mixtŭ. 5) »Fata dela Cozia« de D. Bolînteneanu, declamată de sopranista Maria Cincu. 6) »La o rondunică« de Bolintineanu, musică de Flechtenmacher, corŭ bărb. 7) »Visulŭ lui Stefanŭ celŭ mare« de Bolintinianŭ, declamată de d-şóra Ana Popoviciu. 8) »Dulce Bucovină« de V. Alesandri, musică de Flechtenmacher, corŭ mixtŭ. 9) „Potpouri« corŭ instrumentalŭ de elevii scólei de musică, conduşĭ de d-lŭ Ledvinka. 10) »Tricolorulŭ« de C. Porumbescu, corŭ mixtŭ. 11) »Cum stămŭ« de Jul. Grozescu, declamată de d-lŭ At. Pasca. 12) „Marşulŭ armatei române în 1877« de Dumitrescu, corŭ bărbătescŭ.

—0—

Erudítulŭ profesorŭ de la facultatea de medicină din Bucuresci şi directorŭ generalŭ la serviciulŭ sanitarŭ, d. dr. St. Capşa, a încetatŭ din viaţă în nóptea de 12 Ianuariu.

—0—

Societatea »Carpaţii« din Brăila 'şĭ va da convenirea sa anuală Marţĭ la 22 Ianuariu în salónele »Dacia,« strada Domniară. Pe biletele de intrare se indică toaleta şi ţinuta participanţilorŭ şi se vorŭ da numai la presentarea invitaţiunei.

—0—

Citimŭ următórele în ḍiarulŭ »Romanu:« „Preţulŭ cerealelorŭ după Casa A. Mark & Comp. din Romanŭ este: Grâu bănatŭ 1425 lei vagonulŭ (pro chilo 48), popuşoi cicantinĭ coşerŭ vechiu 1225 lei vagonulŭ, popuşoi românescĭ coşerŭ vechiu 1150 lei vagonulŭ, orzŭ calitatea primă 1250 lei vagonulŭ, ovĕsŭ calitatea primă 1050 lei vagonulŭ, ovĕsŭ calitate piaţă 1000 lei vagonulŭ, fasole 1300 lei vagonulŭ, anisonŭ suta oca 75 lei, popuşoi cicantinĭ Aprilŭ—Maiu 1050 lei vagonulŭ. După cum se póte vedea, sĕptĕmâna acésta avurămŭ órecare urcare de preţŭ în cereale, făcêndu-se mai multe vênḍărĭ, tóte pentru Brăila; printre vânḍĕtorĭ figuréză d. Iordache Morţunŭ, 70 vagóne cu 1400 francĭ vagonulŭ; d. Solomon cu 1425 lei vagonulŭ; d. Agaricĭ 49 fr. chila şi d. C. Morţunŭ cu 47 lei chila. Preţulŭ grâului se urcă mereu, în cele din urmă aflămŭ că s'a oferitŭ 1450 lei pe vagonŭ d-lui Panaitŭ Donicĭ, care însă nu s'a mulţumitŭ cu acestŭ preţŭ.«

—0—

P. S. Esarchŭ alŭ Bulgariei a obţinutŭ dela Sultanŭ unŭ firmanŭ, prin care i-se dă voìa de a înfiinţá douĕ episcopii nouĕ, una în Bulgaria şi cealaltă în Macedonia.

CORESPONDENŢA PARTICULARA A »GAZ. TRANS.«

Budapesta, 15 (27) Ianuariu.

De cu tómnă, când au venitŭ noii deputaţĭ la dietă, se vorbea de înfiinţarea unui clubŭ alŭ deputaţilorŭ naţionalĭ şi de presentarea unei adrese a naţionalităţilorŭ. Nu s'a făcutŭ însĕ, cum sciţĭ, nimicŭ. Saşii se ţinŭ în reservă, ér guvernamentalii românĭ n'au voitŭ sĕ păşéscă la tribuna parlamentului ungurescŭ nicĭ măcarŭ cu propriulŭ lorŭ programŭ.

In campania luptei politice domnesçe aşadér în sînulŭ Româniloru de aicĭ linişte generală. Pe terenulŭ socialŭ se face mai multŭ din tóte părţile. E dreptŭ, că, deşi luaseră unii iniţiativa, balŭ nicĭ de astădată nu vomŭ avé, şi póte că este mai bine aşa, decâtŭ sĕ strice nimbului românescŭ.....

Cu tóte aceste, cum amŭ ḍisŭ, pe terenulŭ socialŭ se observă o activitate continuă, care va aduce fructe bune. Tinerii noştri studenţĭ dela universitate âmblă la prelegerĭ regulatŭ, sunt diligenţĭ şi din când în când se mai promovéză câte unulŭ la gradulŭ de doctorŭ, ca d. e. ḍilele trecute d-lŭ Demetriu Popŭ. Societatea »Petru Maiorŭ« încă progreséză, incetişorŭ dér mereu.

Mica nóstră inteligenţă de aicĭ încă este în activitate continuă pe tĕrêmulŭ socialŭ şi literarŭ. D-lŭ profesorŭ universitarŭ şi deputatŭ Romanŭ lucră la o gramatică şi sintacsă a sa propria, după unŭ sistemŭ mai nou, care va apăré deodată în trei limbĭ: românesce, ungduresce şi germânesce. D-lŭ Dr. Alesandru Mocsonyi lucră la o operă filosofică asemenea după unŭ sistemŭ alŭ sĕu propriu, care va apăré deodată în trei limbĭ: românesee, francesce şi germânesce. D-lŭ Dr. Marienescu lucră la unŭ dicţionarŭ, în care va deduce originea mai multorŭ cuvinte românescĭ dubie din limba celtică. Avemŭ dér speranţă, că nu peste multŭ, literatura nóstră se va îmbogăţi cu unele opere însemnate.

Aflu că pe la începutulŭ lunei lui Martie d-nii Romanŭ şi Babeşŭ vorŭ plecá la Bucurescĭ spre a lua parte la şedinţele Asademiei române din éstŭ anŭ. —Z.—

Conflictulŭ dela Bojanŭ.

„Voinţa Naţională“ scrie următórele în afacerea conflictului dela Bojanŭ între soldaţii românĭ şi austriacĭ:

Nu s'a întêmplatŭ nicĭ o grozăviă la numitulŭ punctŭ. Nu este nicĭ o victimă. Numĕrulŭ morţilorŭ séu rănitilorŭ nu este decâtŭ o nălucire. De asemenea nu s'a făcutŭ nicĭ o călcare a graniţei în partea nóstră, deórece punctulŭ călcatŭ de soldaţii românĭ, şi unde obicĭnuitŭ este o patrulă austriacă, nu este pe teritoriulŭ nostru, ci unŭ punctŭ pentru a cărei posesiune de ḍecimĭ de anĭ este neînţelegere între Austria şi România.

Asemenea locurĭ în lungulŭ graniţei, a cărorŭ posesiune este disputată din amêndouĕ părţile, sunt multe, fórte multe. Orĭcine înţelege, că ceea-ce s'ar fi putútŭ limpeḍi fórte uşorŭ acum cincĭ-ḍecĭ, trei-ḍecĭ séu dóuĕ-ḍecĭ anĭ, nu totŭ aşa se póte limpeḍi şi acum, când bătrânii marturĭ au muritŭ, când faţa pămêntului şi cursulŭ apelorŭ s'au schimbatŭ. Se scie cât de multŭ acestea ajută la cunóscerea vechilorŭ hotare.

Cei carĭ au trăitŭ aprópe de hotarele din munţĭ sciu câtŭ de uşorŭ se ivescŭ nedomirirĭ în privinţa liniei despărţitóre în văi din causa tăierei pădurilorŭ, schimbărei cursului apelorŭ şi prăvălirilorŭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

(Urmare la şedinţa din 12 Ianuariu).

D. Cogălniceanu rógă Camera de a nu fi prea multŭ indulgentă cu votarea împĕmêntenirilorŭ, căcĭ nicĭ unŭ bine nu póte aduce prea mulţĭ strĕinĭ împĕmênteniţĭ; sĕ ne ferimŭ, adaugă d-sa, ca nu mai târḍiu sĕ ne pomenimŭ strĕinĭ în ţara nóstră. D. Iepurescu spune că în rêndulŭ trecutŭ Camera a respinsŭ cererile de împămêntenire fără nicĭ unŭ motivŭ chiar la nisce Românĭ din Transilvania, cum de nu ar respinge acum cererea lui Locinski, care este unŭ strĕinŭ. D. Ganea rog[illegible]mera de a nu respinge cererea lui Locinski de împămêntenire. Se pune apoi la votŭ cererea lui Locinski şi se respinge.

In şedinţa dela 14 Ianuariu d. C. A. Rosetti persistândŭ în demisiunea d-sale din deputatŭ alŭ colegiului II din Ploescĭ, se pune la votŭ şi se primesce. Punêndu-se la votŭ recunósceroa calităţei de românĭ d-lorŭ Iosăpescu şi Irimia se primescŭ. D. raportorŭ alŭ comisiunei comunale citesce proiectulŭ de lege pentru separarea cătunurilorŭ Dalma şi Runcuşorulŭ de comuna Rudina, din judeţulŭ Mehedinţĭ, care punêndu-se la votŭ se primesce.

(Senatulŭ)

Cestura Senatului înaintéză bilanţulŭ pe anulŭ financiarŭ 1883—84, care se trimite la comisiunea de cercetarea socotelelorŭ. D. ministru de rĕsboiŭ generalŭ St. Fălcoianu, comunică Senatului încetarea din viaţă a generalului Slăniceanu. Mai comunică Senatului mesagiulŭ Regalŭ, prin care se înaintéză proiectulŭ de lege pentru crearea unui inspectorŭ alŭ caselorŭ agricole şi mesagiulŭ Regalŭ prin care se înaintéză proiectulŭ de lege, care modifică art. 4 din legea pentru organisarea creditelorŭ agricole, adică sporirea capitalelorŭ.

D. generalŭ Al. Anghelescu, raportorele comitetului delegaţilorŭ, dă citire raportului şi proiectului de lege relativŭ la servituţile militare.

Art. 1 care opreşte pe proprietarii ce posedŭ terenurĭ în vecinătatea fortificaţilorŭ, de a construi case séu orĭce alte construcţiunĭ din materialurĭ necombustibile, precum piatră séu cărămidă, la o distanţă mai mică de 1,500 metri de fortificaţiunĭ, dă naştere la o discuţiune destulŭ de animată. D. Dumitru Brătianu combate legea susţinêndŭ că nu este bine ca numai particularii sĕ pérdă prin fortificarea oraşelorŭ, şi ar fi mai bine sĕ pérdă Statulŭ; conchide că nu este contra fortificaţiunilorŭ ce se vorŭ vota de representanţĭ, dér este numai contra acestui proiectŭ care este vĕtĕmătorŭ particularilorŭ. D. G. Meitani combate cele ḍise de d. Brătianu şi susţine proiectulŭ propusŭ de guvernŭ; ḍicêndŭ că la discuţiunea pe articole va propune nisce micĭ amendamente cochide a se luá proiectulŭ în consideraţiune. D. Gr. Mârzescu combate proiectulŭ ca anti-constituţionalŭ, deórece proprietatea este inviolabilă după Constituţiune şi că nu se póte espropria nicĭ o proprietate decâtŭ pentru causă de utilitate publică; terminândŭ ḍice că votéză luarea în consideraţiune, dacă acestŭ proiectŭ se va întórce la comitetulŭ delegaţilorŭ spre a'lŭ completa. D. D. Lupascu susţine proiectulŭ, ḍicêndŭ că patriotismulŭ trebue sĕ dicteze votarea acestei legĭ. D. generalŭ Al. Anghelescu, raportore, ḍice că legea nu este inconstituţională, pentru că este o diferenţă între servitute şi espropriare şi servituţile cadŭ în dreptulŭ comunŭ; continuândŭ ḍice că unŭ regulamentŭ de aplicare va decide modulŭ de aplicare alŭ acestei legĭ D. Polizu Micşunescu declară că nu va vorbi decâtŭ din punctulŭ de vedere legislativŭ şi că servituţile suntŭ dintre cele coprinse în art. 19 din Constituţiune; mai adaugă d-sa că acésta propune şi despăgubirĭ şi conchide a se luá în consideraţiune legea. D. Eugeniu Stătescu ḍice că servituţile cadŭ totdéuna pe câmpii, adică departe de comune, că prin urmare nu se aduce nicĭ o restricţiune dreptului de proprietate, fiindcă nimenĭ nu clădesce în câmpii; continuândŭ ḍice că proiectulŭ la art. 4 dă o despăgubire pentru clădirile esistente şi numai în casulŭ acesta s'ar fi călcatŭ principiulŭ proprietăţii. Asemenea s'a prevĕḍutŭ că se póte face clădirĭ şi din scândurĭ, dér la trebuinţă se vorŭ dĕrêmá fără despăgubire; observă însă că servituţile ar trebui sĕ încépă când fortulŭ se construesce. Se cere închiderea discuţiunei şi se admite de Senatŭ. Se pune la votŭ luarea în consideraţiune şi se aprobă.

DIVERSE.

Din dramele credinţei. — Unŭ ciudatŭ casŭ de mórte, după cum se scrie din Viena, s'a întêmplatŭ acum câteva ḍile la Presburg, în Ungaria, în biserica franciscanilorŭ. Unŭ tênĕrŭ frate fusese făcutŭ călugărŭ. In genunchĭ, cu capulŭ acoperitŭ c'unŭ postavŭ negru, pentru ca sĕ arate că a lăsatŭ pămêntulŭ şi tóte poftirile lui, fratele se ţinea nemişcatŭ înaintea altarului în timpulŭ ceremoniei. După ce acésta se sfêrşi şi rugăciunile fură ḍise, rădicară postavulŭ şi aşteptară ca fratele sĕ se scóle şi sĕ spue singurŭ litaniile începute. Fratele însĕ nu mai mişca, şi când se apropiară de dênsulŭ, pentru a-i ajutá sĕ se scóle, vĕḍură că murise şi că fusese lovitŭ de apoplecsiă.

Statistica Bisericei din Grecia. — In Grecia suntŭ 7 mitropoliţĭ, 11 archiepiscopĭ şi 18 episcopĭ, carĭ costă pe statŭ anualŭ 321,019 lei. Numĕrulŭ bisericilorŭ din Grecia este de 7,518 iar alŭ mânăstirilorŭ 168, din carĭ 23 de călugăriţe; din aceste mânăstirĭ sunt 7 ale catolicilorŭ. In aceste mânăstirĭ se află 2,116 monachĭ şi 1,142 mirenĭ, iar în mânăstirile femeilorŭ suntŭ 541 călugăriţe. Veniturile mânăstirilorŭ se urcă la suma de 2,018,892 lei, iar cheltuelile la 1.247,064. Ierarhĭ de ritulŭ papistŭ suntŭ: trei archiepiscopĭ şi patru episcopĭ.

Şi rĕu şi bine. — János: Servus, frate! — Ferencz: Cum îţĭ mai merge, prietine? — Janoş: Rĕu! — Ferencz: De ce rĕu? — János: M'amŭ însuratŭ! — Ferencz: Asta'i bine! — János: Nu'i chiar bine! — Ferencz: De ce frate? — János: Amŭ luatŭ o bĕtrână! — Ferencz: Asta'i rĕu! — János: Nu'i chiar rĕu! — Ferencz: De ce, frate? — János! A avutŭ casă bĕtrêna! — Ferencz: Asta'i bine! — János: Nu'i chiar bine! — Ferencz: De ce frate? — János: Casa a arsŭ! — Ferencz: Ah! Asta'i şi mai rĕu! — János: Nu'i chiar rĕu! — Ferencz: De ce, frate? — János: Cu ea a arsŭ şi bătrêna!

† NECROLOGU. — Zaharia Popŭ, învĕţătorŭ în Christianŭ, după o suferinţă îndelungată a muritŭ Dumineca în 13 (25) Ianuariu 1885 în alŭ 51-lea anŭ alŭ etăţii sale, şi alŭ 30-lea anŭ alŭ serviciului învĕţătorescŭ.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ ungară 6%	—.—
Rentă de aurŭ 4% . . .	97.75
Rentă de hârtiă 5% . .	92.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	106.90
Bonurĭ rurale ungare . .	101.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone . .	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	118.—
Renta de hârtiă austriacă	83.45
Renta de arg. austr. . .	84.—
Renta de aurŭ austr. . .	106.40
Losurile din 1860 . . .	138 10
Acțiunile băncei austro-ungare	864 —
Act. băncei de creditŭ ung.	313.50
Act. băncei de creditŭ austr.	303.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
Napoleon-d'orĭ	$9.77\frac{1}{2}$
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.35
Londra 10 Livres sterlinge	123.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	—	—
Renta rom. amort. (5%) . .	$92\frac{3}{4}$	—
» convert. (6%) . .	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	$95\frac{1}{4}$	—
» „ „ (5%) . .	$80\frac{1}{2}$	—
» » urban (7%) . .	$93\frac{1}{2}$	—
» » » (6%) . .	84	—
» » » (5%) . .	79	—
Banca națională a României	1170	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	274	—
« » » Națională . .	—	—
Aurŭ	17%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 28 Ianuarie st. n. 1885

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.35	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.75	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.78
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	127.5	„	128·5
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.